

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym	Data sporządzenia 20 lutego 2025 r.
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Zdrowia	Źródło: inicjatywa własna
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Wojciech Konieczny, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia	Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD123
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pani Dagmara Korbasińska-Chwedczuk, Dyrektor Departamentu Zdrowia Publicznego, dep-zp@mz.gov.pl	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczne jest przeprowadzenie notyfikacji przepisów zawartych w rozdziale 3b dotyczącym sprzedaży i oznaczenia napojów z dodatkiem kofeiny lub tauryny oraz w rozdziale 4a dotyczącym przepisów karnych w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1670). Ustawa z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1718), która wprowadziła powyższe przepisy, wymagała notyfikacji na poziomie Światowej Organizacji Handlu (WTO) oraz Komisji Europejskiej, na co Ministerstwo Zdrowia zwracało uwagę Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej w trakcie prac nad projektem. Mimo to takiej notyfikacji nie dokonano. Projekt nie był notyfikowany Komisji Europejskiej ani nie był notyfikowany na poziomie WTO. W toku prac nad ustawą zastrzeżenia co do projektowanych przepisów zgłosiły formalnie administracje Wielkiej Brytanii (UK) oraz Stanów Zjednoczonych Ameryki (USA) (przez Punkty Kontaktowe Światowej Organizacji Handlu ds. Barrier Technicznych w Handlu (TBT WTO) do polskiego Punktu Kontaktowego TBT WTO przy PKN) oraz nieformalnie administracja Szwajcarii w kontaktach ze Stałą Misją Rzeczypospolitej Polskiej przy WTO. Z uwagi na fakt, że zastrzeżenia te dotyczą kwestii technicznych w handlu i wprowadzenia m.in. zakazu sprzedaży oraz wymogów etykietowania, co może mieć wpływ na handel międzynarodowy, ww. kraje zwróciły się do administracji Rzeczypospolitej Polskiej o dokonanie odpowiedniej notyfikacji na poziomie WTO, w ramach Komitetu ds. barrier technicznych w handlu (TBT), w celu możliwości zgłoszenia uwag. Według procedur przyjętych w ramach TBT WTO kwestie m.in. wymogów etykietowania produktów wlicza się do wymogów technicznych w handlu. Ponadto USA wniosły o zniesienie zakazu sprzedaży napojów energetycznych osobom poniżej 18 r.ż. oraz ogólnego zakazu sprzedaży napojów energetycznych w automatach dla osób w każdym wieku. W kwestii etykietowania USA przedstawiły stanowisko, zgodnie z którym firmy członkowskie Międzynarodowej Rady Stowarzyszeń Napojów są zobowiązane postępować odpowiedzialnie i nie promować ani nie sugerować nadmiernej lub nieodpowiedzialnej konsumpcji napojów energetycznych. UK natomiast w dniu 24 maja 2024 r. zgłosiła zastrzeżenia co do samego faktu braku przeprowadzenia notyfikacji i zaznaczyła, że głównym problemem jest to, że podczas wdrażania przepisów nie zapewniono przedsiębiorstwom wystarczającej ilości czasu na dostosowanie się do nowych wymagań. UK zwróciła się do Rzeczypospolitej Polskiej z prośbą o wstrzymanie wdrażania tych środków, aby ułatwić notyfikację zgodnie z wymaganą procedurą i dać czas na rozpatrzenie uwag i wszelkich późniejszych poprawek. Wskazać należy, że w przypadku nieprzeprowadzenia ww. notyfikacji istnieje zagrożenie, że kraje te mogą wszcząć spór handlowy wobec Rzeczypospolitej Polskiej w ramach prac Komitetu TBT WTO.

Ponadto brak notyfikacji przepisów aktualnie uniemożliwia prowadzenie na ich podstawie postępowań, a wszczęte postępowania sąd umarza, powołując się na odpowiednie orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Uchylane w przedmiotowym projekcie ustawy przepisy karne nie mogą być podstawą prowadzenia postępowań karnych i postępowań w sprawach o wykroczenia, gdyż nie zostały notyfikowane Komisji Europejskiej. Przeprowadzenie notyfikacji skutecznie umożliwi prowadzenie odpowiednich postępowań karnych i postępowań w sprawach o wykroczenia w związku z nieprzebrzeganiem przepisów ustawy.

Wstępnie w wyniku notyfikacji nie jest oczekiwana zmiana brzmienia przepisów, jednak ostatecznie będzie to zależne od charakteru zgłoszonych uwag i ewentualnego przedstawienia nowych danych naukowych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym ma charakter techniczny. W ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym uchyla przepisy zawarte w rozdziale 3b dotyczącym sprzedaży i oznaczenia napojów z dodatkiem kofeiny lub tauryny oraz w rozdziale 4a dotyczącym przepisów karnych i wprowadza je w identycznym brzmieniu w projektowanym rozdziale 3c i rozdziale 4b. Pozwoli to na przeprowadzenie notyfikacji w ramach TBT WTO oraz Komisji Europejskiej. Będzie to służyć przejrzystości w przyjmowaniu przez Rzeczpospolitą Polską przepisów na forum WTO, jak również będzie świadczyć o woli współpracy administracji Rzeczypospolitej Polskiej z Komisją Europejską i poszczególnymi krajami WTO w celu wyjaśnienia istniejących wątpliwości dotyczących wprowadzonych przepisów. Ponadto przeprowadzenie notyfikacji skutecznie umożliwi prowadzenie odpowiednich postępowań karnych i postępowań w sprawach o wykroczenia w związku z nieprzebrzeganiem przepisów ustawy (aktualnie postępowania są umarzone w związku z brakiem notyfikacji przepisów).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Rozwiązania obowiązujące w innych krajach pozostają bez związku z przedmiotem projektu ustawy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
producenci napojów energetycznych, importerzy napojów energetycznych, podmioty dokonujące dostawy wewnątrzwspólnotowej napojów energetycznych	brak precyzyjnych danych	-	obowiązek w zakresie określonego znakowania napojów energetycznych i zakaz sprzedaży napojów energetycznych osobom poniżej 18. roku życia oraz w automatach
przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów energetycznych	brak precyzyjnych danych	-	zakaz sprzedaży napojów energetycznych osobom poniżej 18. roku życia
osoby poniżej 18. roku życia	ok. 7 000 600	spis powszechny, przeprowadzony w 2021 r. (GUS, 2022)	brak możliwości zakupienia napoju energetycznego

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy nie był przedmiotem pre-konsultacji.

Projekt ustawy został przekazany do opiniowania i konsultacji publicznych z 21-dniowym terminem zgłaszania uwag następującym podmiotom:

- 1) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 2) Polskie Towarzystwo Onkologiczne;
- 3) Polskie Towarzystwo Kardiologiczne;
- 4) Polskie Towarzystwo Diabetologiczne;
- 5) Polskie Towarzystwo Chorób Płuc;
- 6) Polskie Towarzystwo Zdrowia Publicznego;
- 7) Lotnicze Pogotowie Ratunkowe;
- 8) Naczelna Rada Lekarska;
- 9) Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych;
- 10) Naczelna Rada Aptekarska;
- 11) Krajowa Rada Diagnostów Laboratoryjnych;
- 12) Krajowa Rada Fizjoterapeutów;
- 13) Unia Metropolii Polskich;
- 14) Związek Miast Polskich;
- 15) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 16) Związek Województw RP;
- 17) Związek Powiatów Polskich;
- 18) Federacja Związków Gmin i Powiatów RP;
- 19) Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej;
- 20) Sekretariat Ochrony Zdrowia KK NSZZ "Solidarność";
- 21) Krajowy Sekretariat Ochrony Zdrowia NSZZ „Solidarność 80”;
- 22) Forum Związków Zawodowych;
- 23) Pracodawcy Medycyny Prywatnej;
- 24) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 25) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Szpitali Prywatnych;
- 26) Ogólnopolski Związek Pracodawców Szpitali Powiatowych;
- 27) Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy;
- 28) Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych;
- 29) Ogólnopolski Związek Zawodowy Położnych;
- 30) Ogólnopolska Konfederacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia;
- 31) Porozumienie Pracodawców Ochrony Zdrowia;
- 32) Kolegium Lekarzy Rodzinnych w Polsce;
- 33) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 34) „Porozumienie Zielonogórskie” Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia;
- 35) Federacja Związków Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej;
- 36) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 37) Konfederacja Lewiatan;
- 38) Stowarzyszenie Menedżerów Opieki Zdrowotnej;
- 39) Federacja Pacjentów Polskich;
- 40) Narodowy Instytut Kardiologii Stefana kardynała Wyszyńskiego – Państwowy Instytut Badawczy;
- 41) Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowy Instytut Badawczy;

Dochody ogółem										
budżet państwa										
JST										
pozostałe jednostki (oddzielnie)										
Wydatki ogółem										
budżet państwa										
JST										
pozostałe jednostki (oddzielnie)										
Saldo ogółem										
budżet państwa										
JST										
pozostałe jednostki (oddzielnie)										
Źródła finansowania	Nie dotyczy.									
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na sektor finansów publicznych.									
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe										
Skutki										
Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)			
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa									
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw									
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe									
	(dodaj/usuń)									
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projekt ustawy będzie miał wpływ na działalność mikro-, małych, średnich i dużych przedsiębiorców, gdyż nakłada na nie obowiązek w zakresie znakowania napojów energetycznych oraz zakaz sprzedaży tych napojów osobom poniżej 18 r.ż.								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw									
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby starsze i niepełnosprawne	Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na rodziny, obywateli, gospodarstwa domowe, osoby starsze i niepełnosprawne.								
Niemierzalne	(dodaj/usuń)									
	(dodaj/usuń)									
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak.									
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu										
☒ nie dotyczy										
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).					☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy					

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:	
9. Wpływ na rynek pracy	
Brak.	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☒ inne: Handel międzynarodowy
	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowana ustawa będzie miała wpływ na zwiększenie ochrony zdrowotnej dzieci i młodzieży.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Z uwagi na wiążące terminy, związane m.in. z potrzebą przeprowadzenia procedury notyfikacji, a tym samym koniecznością wstrzymania prac legislacyjnych, przewiduje się, że projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Nie dotyczy.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Raport z konsultacji publicznych i opiniowania.	